

Askola-Porvoo 110 kv voimajohto, keskustelu 18.10.2023

Läsnäolijat:

Pj: Maija-Riitta Kontio, vt. kaupunkisuunnittelupäällikkö, Porvoo
Sihteeri: Sanna Tarmi, ympäristönsuojelutarkastaja, Porvoo
Kirsi Toivonen, rakennustutkija, Porvoon museo
Annu Räsänen, kunnanjohtaja, Askola
Esko Halmesmäki, palvelualuejohtaja, Askola
Laura Tudeer, ympäristönsuojelusihteeri, Askola
Tuomo Hakkarainen, yksikön päällikkö, KSOY
Arto Marjoniemi, TLT-building
Henrik Wager, ylitarkastaja, Uudenmaan ELY-keskus
Veera Lyytikäinen, ylitarkastaja, Uudenmaan ELY-keskus
William Velmala, ylitarkastaja, Uudenmaan ELY-keskus

1. Palaverin tarkoitus

Maija-Riitta Kontio totesi, että palaveri on kutsuttu koolle, koska Porvoon kaupunki haluaa vielä neuvotella Askola-Porvoo 110 kV voimalinjan ilmajohto-osuuden sijainnista. Esille on tullut uutta tietoa arvokkaista luontokohteista (mm. uusi luonnonsuojelualue). Kymenlaakson sähköverkko Oy valitsi kesäkuussa 2023 toteutettavaksi ilmajohtovaihtoehdon VE 1, jota Porvoon kaupunki piti ehdottomasti huonoimpana ja joka kaupungin lausunnon mukaan tulisi ehdottomasti hylätä.

2. Läsnäolijat

Läsnäolijat esittäytyivät.

3. Puheenjohtaja, sihteeri, muistio

Sovittiin, että palaverin puheenjohtajana toimii Maija-Riitta Kontio, sihteerinä Sanna Tarmi ja palaverista laaditaan muistio.

4. Uudet luontotiedot

Maija-Riitta Kontio esitteli esille tulleita uusia luontotietoja:

Uudenmaan ELY-keskus päättänyt 14.9. uudesta luonnonsuojelualueesta, alue täyttää METSO-kriteerit, nykyinen suunniteltu linjaus kulkee alueen läpi. Alueella on kielletty mm. metsänhakkuu ja rakentamistoimet.

Maanomistajat teettäneet luontokartoittaja Olli Mannisella VE 1 osalta uudet luontoinventoinnit:

- voimalinjan suunnitellulta linjalta löytynyt useita kohteita, joissa todennäköisesti täyttyvät METSO-kriteerit
- lajiston osalta löytynyt luontoarvoja mm. lahokaviosammal esiintymiä, Ryväsjäkälä esiintymiä (VU), rakkosammaleesiintymiä (NT), useita metso-havaintoja (mm. metsojen soidinalue), lukuisia luontoarvolajeja ja vanhan metsän indikaattorilajeja
- johtopäätös selvityksen pohjalta, että KSOY:n teettämät selvitykset luontoarvoista ovat puutteellisia metsäalueen osalta. Lisäksi VE 1 osalta KSOY:n teettämät luontoselvitykset on tehty syyskuussa 2019; syksyllä tehty kasvillisuus selvitys on epäluotettava

Konsulttitoimisto Ulla Liski Oy antanut maanomistajien pyynnöstä lausunnon voimajohtohankkeen vaihtoehtojen vertailun oikeellisuudesta. Lausunnon mukaan vaihtoehtojen vaikutusten selvittäminen ja vertailu sisältää useita puutteita ja heikkouksia.

5. Keskustelu:

William Velmalan mukaan voimakkaimmin nousee esille uusi luonnonsuojelualue, jossa uutta rakentamista ei sallita. Tämä on kiistattomasti seikka, joka vaikuttaa linjauksen miettimiseen ja uusi linjaus on tarpeen. Luonnonsuojelualueen perustamispäätöksen valitusaika on mennyt umpeen, ei ole vielä tietoa, onko päätöksestä valitettu (palaverin jälkeen tullut tieto ELY-keskukselta, ettei valitusaika ollut vielä mennyt umpeen). Lajistoselvityksessä löydetty lahojavuosammal ei enää ole erityisesti suojeltava laji, mutta on indikaattori metsän laadulle. ELY on jo aiemmin huomauttanut kanalintujen puutteellisesta kartoittamisesta aiemmissa selvityksissä.

Veera Lyytikäinen kommentoi, että ilmastovaikutuksia ei ole huomioitu vaihtoehtojen vertailussa. Koska suunnitellulla linjauksella on vanhoja metsiä, tulee ilmastovaikutuksia, jos niitä hakataan (hiilivarastot ja -nielut). Turvemaille rakentaminen on huono vaihtoehto ilmastovaikutusten kannalta.

Henrik Wager: Uuden luonnonsuojelualueen läpi ei voida voimajohtolla mennä. Tulee tarkastella vaihtoehtoista reittiä, kun lisäksi otetaan huomioon vanhojen metsien kaato ilmastovaikutusten näkökulmasta. Kulttuuriympäristönkin kannalta maakaapeli on paras vaihtoehto. Mainitun perusteella vaihtoehtoisen reitin valintaa tulee selvittää.

Annu Räsänen: Askolan kunnanhallitus käsitellyt asiaa viimeksi toukokuussa 2023, maakaapeli ensisijainen vaihtoehto. Teollisuuden toimijat tarvitsevat sähköä eli hanke on tärkeä. Kantatie 55:n vierustan kartoittaminen linjausvaihtoehtona ja johdon rakentaminen maakaapelina olisi Askolan mielestä paras vaihtoehto.

Esko Halmesmäki: Askolan kunnassa on suunnitteilla ilmasto-ohjelma, Porvoossa valmistellaan uutta ilmastosuunnitelmaa. Voimajohto metsän läpi taistelee ilmastotavoitteita vastaan. KSOY:n selvitykset ovat puutteelliset. Voimajohtohankkeeseen liittyvät selvitykset tulee olla kunnolla toteutettu. Askolan kunnan kanta: maakaapelointi tulee ottaa vielä tarkasteluun.

Kirsi Toivonen: Muutkin kuin VE 1 ovat muinaismuistojen kannalta mahdollisia. Maakaapelointi vähentää kulttuuriympäristövaikutuksia. Arkeologinen selvitys tulee teettää tarvittaessa, jos tutkitaan uusia reittejä.

Tuomo Hakkarainen: Uusi aineisto saatu maanantai-iltana, ei ole ehditty tutustua aineistoon vielä tarkemmin. Hankesuunnittelu aloitettu 2017: useissa kannanotoissa otettu kantaa maakaapeloinnin puolesta. 110 kV suurjännitemaakaapelointi on erittäin harvinaista, sitä tehdään vain suurkaupunkien keskustoissa. On erittäin poikkeuksellista, että on käynnissä infrayhteishankkeet Porvoon Sähköverkon ja Porvoon kaupungin kanssa. Hankkeessa asennettaisiin 20 km maakaapelia, yleensä toteutetaan vain suurkaupungeissa. Maakaapelointiin tarvitaan infrayhteistyöhanke, KSOY ei yksin ryhdy toteuttamaan maakaapelointia. KSOY:n nettisivuilta löytyy laajat tiedot hankkeesta. Ilmastovaikutusarviointi julkaistu 6.6., ei ole toimitettu ELY:lle. Vaihtoehto 1: Vaihtoehto 1: metsäpinta-alaa poistuu eniten 22,4 ha, mutta KSOY vapauttaa metsäpinta-alaa 40-50 ha/vuodessa, kun 20 kV ilmajohtoja muutetaan maakaapeleiksi. Työ on jatkunut tällä laajuudella noin 10 vuoden ajan ja jatkuu edelleen.

Arto Marjoniemi: Ei kommentoitavaa

Maija-Riitta Kontio: Ilmastovaikutusten arviointi puuttuu vaikutusarviointitaulukosta. Porvoon antaman lausunnon, uusien luontotietojen ja uuden luonnonsuojelualueen pohjalta Porvoon kanta on, että ilmajohtovaihtoehto VE 1 tulee ehdottomasti hylätä ja tutkia muita vaihtoehtoja sekä valita/etsiä vähemmän haittava vaihtoehto.

Tuomo Hakkarainen: Ei tässä vaiheessa enempää kommentoitavaa.

William Velmala toimittaa uuden luonnonsuojelualueen jaettavaksi osallistujille ja Tuomo Hakkarainen lähettää linkin palaverin osallistujille KSOY:n sivuille, mistä löytyy hanketietoja.

Yhteenveto keskustelusta

Uusien luontoarvotietojen, uuden luonnonsuojelualueen sekä aikaisempien lausuntojen perusteella Uudenmaan ELY-keskus, Askolan kunta ja Porvoon kaupunki haluavat, että KSOY:n valitseman ilmajohtovaihtoehdon VE 1 tilalle selvitetään ja valitaan uusi vaihtoehto.

KSOY: Tarkempaa aikataulua mahdollisten uusien linjausten suunnittelulle ei voida antaa tällä hetkellä, asiaa pitää tutkia ja selvittää.

Muistion vakuudeksi

Sanna Tarmi